

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
ROBERT G MANGION**

Seduta tas-27 ta' Gunju, 2013

Citazzjoni Numru. 254/2008

Kawza fil-lista: 30

**A C
vs
D C**

Il-Qorti,

Preambolu.

Rat ir-rikors guramentat tal-attrici pprezentat fl-10 ta' Gunju 2008 li permezz tieghu ippremettiet u talbet is-segwenti:-

1. Illi fil-15 ta' Dicembru 2000 hija izzewget lil konvenut u l-partijiet kellhom tifla - E li twieldet fid-19 ta' Dicembru 2001

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Ili i-konvenut rrenda ruhu hati versu l-attrici ta' sevizzi, eccessi u ingurji gravi.
3. Ili z-zwieg bejniethom tkisser irrimedjabilment tort unikament l-istess konvenut.
4. Ili minkejja li saru tentattivi biex jintlahaq ftehim bonarju anki tramite il-procedura ta' medjazzjoni, il-partijiet ma waslu ghall-ebda ftehim u ghalhekk kellha tinghalaq il-rnedjazzjoni.
5. Ili l-esponenti taf b'dawn il-fatti personalment.

Ghaldaqstant l-esponenti umilment titlob lil din l-Onorabbi Qorti togghobha:

1. Tippronunzja l-firda personali bejn il-konjugi kontendenti minhabba htija unikament da parti tal-konvenut.
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri E fidejha b'access ghall-intimat skond kif iffissat minn din l-Onorabbi Qorti.
3. Tordna lill-konvenut ihallas manteniment ghaliha u ghall-minuri skond kif ifissata mill-istess Onorabbi Qorti.
4. Tapplika kontra l-konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 48, 51, 53 u 54 tal-Kapitolu 16 in toto jew in parte.
5. Tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti jigu divizi bejn il-partijiet, okkorendi b'opera ta' perit nominandi sabiex jillikwida l-istess komunjoni.
6. Tawtorizza lill-attrici tabita fid-dar matrimonjali ad eskluzjoni tal-konvenut.
7. Tawtorizza lill-attrici terga tibda tuza kunjom xbubitha.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-proceduri kollha inkorsi mill-attrici kontra l-konvenut ingunta minn issa in subizzjoni. Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Rat il-lista tax-xhieda attrici u l-elenku ta' dokumenti.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut¹ li permezz tagħha eccepixxa s-segwenti:-

1. Illi ghalkemm l-esponenti jaqbel illi z-zwieg tkisser irrimedjabbilment u li għandha tigi pronunzjata l-fida personali, huwa pero' jeccepixxi illi r-ragunijiet għal dan huma imputabbi unikament ghall-attrici. Dan kollu ser jirrizulta waqt il-kors tal-kawza u kif mitlub mill-eccipjenti fil-kontro-talba tieghu.

2. Illi fir-rigward tat-tieni talba, l-eccipjenti jsostni illi fl-ahjar interess tal-minuri u tenut kont tac-cirkostanzi partikolarissimi tal-kaz odjem hekk kif ser jigu ppruvati u trattati waqt il-kors ta' din il-kawza, il-kura u kustodja tal-minuri għandhom ikunu f'idejh b'dana illi l-attrici ikollha access dejjem fl-ahjar interess tal-minuri u taht dawk il-kondizzjonijiet u provvedimenti li dina l-Onorabbi Qorti jidhrilha li huma xierqa u opportuni.

3. Illi rigward it-tielet talba , għal dak li jirrigwarda t-talba ghall-manteniment ta' l-attrici nnifisha, l-eccipjent qed jipproponi talba ghall-dekadenza tagħha minn tali dritt fil-kontro-talba li qed tigi pprezentata kontestwalment. Sussidjarjament u mingħajr pregudizzju l-eccipjenti jirrileva li fi kwalunkwe kaz, l-attrici għandha mezzi bizzejjed sabiex tmantni lilha nfiska. Illi għal dak li jirrigwarda l-manteniment tat-tifla minuri, l-eccipjenti jaqbel għal tali talba purche l-ammont deciz ikun jirrispekkja l-obbligu impost mil-ligi ugwalment fuq iz-zewg genituri li jmantnu lill-uliedhom skond il-mezzi rispettivi tagħhom.

4. Illi r-raba' talba hija opposta stante illi l-eccipjenti qatt ma ta lok għad-dekadenza mitluba, anzi kienet l-

¹ Fol. 15

Kopja Informali ta' Sentenza

attrici, kif inghad li b'ghemilha gabet it-tifrik tal-hajja mizzewwga.

5. Illi l-hames talba ghax-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti u ghall-likwidazzjoni ta' l-istess komunjoni f'zewg porzjonijiet u l-assenjazzjoni ta' wahda minnhom lil kull parti ma humiex opposti b'dana pero' illi għandu jigi kkunsidrat illi kienet l-istess attrici illi gabet u hija hatja tat-tifrik irrimedjabbli taz-zwieg.

6. Illi għar-rigward tas-sitt talba l-esponenti jirrileva illi kienet l-istess attrici li halliet d-dar matrimonjali u llum huwa flimkien mal-minuri bintu E qed jghix flimkien mal-genituri tieghu. Għalhekk dina it-talba ma treggiex la legalment u lanqas fattwalment.

7. Illi għar-rigward tas-seba' talba l-esponenti ma għandu l-ebda l-ebda oggezzjoni sabiex l-attrici terga' tuza kunjom xbubitha.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenut.

Rat il-kontro-talba tal-konvenut li permezz tagħha ippremetta u talab is-segwenti:-

1. Illi l-kontendenti zzewwgu fil-15 ta' Dicembru 2000 u minn dan iz-zwieg twieldet E C fid-19 ta' Dicembru 2001.

2. Illi minhabba sevitti, eccessi, theddid u ngurji gravi da parti ta' l-attrici versu l-konvenut, il-hajja matrimonjali ta' bejniethom ma għadhiex aktar possibbli.

3. Illi minhabba t-tortijiet imsemmija fil-paragrafu precedenti, l-attrici ddekadiet mid-dritt li tesigi manteniment mingħand il-konvenut.

4. Illi minhabba l-imsemmija tortijiet ta' l-attrici għandhom ikunu applikati kontra tagħha d-dekadenzi l-ohra kontemplati fil-Kodici Civili.

5. Ili fl-ahjar interess tal-minuri u tenut kont tac-cirkostanzi partikolarissimi tal-kaz odjem hekk kif ser jirrizultaw waqt il-kors tal-provi u trattazzjoni ta' din il-kawza, il-minuri għandha tkun taht il-kura u kustodja ta' l-esponenti missierha.

6. Ili l-konvenut jixtieq li l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejnu u bejn martu tigi xolta u likwidata bl-applikazzjoni kontra l-attrici tad-dispozizzjonijiet kontemplati fl-artikolu 48 et seq tal-Kodici Civili.

7. Ili l-konvenut qed jiġi tħalli minn martu fis-6 ta' Gunju 2008.

Tghid għalhekk l-istess attrici rikonvenzjonata ghaliex dina l-Onorabbli Qorti ma għandhiex:-

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti għal ragunijiet imputabbi lill-attrici minhabba sevizzi, eccessi, rrinacci u ingurji gravi kommessi rnill-attrici kontra zewgha.

2. Tiddikjara illi l-attrici iddekkadiet mid-dritt illi tircievi manteniment mingħand il-konvenut.

3. Tassenja il-kura u kustodja tal-minuri E C lill-konvenut u jigi ffissat access lill-attrici u dana taht dawk il-provvediment kollha li dina l-Onorabbli Qorti jidheriha xierqa u opportuni tenut kont ic-cirkostanzi partikolarissirni tal-kaz odjern l-ahjar interess tal-minuri.

4. Tapplika kontra l-attrici l-effetti kollha ta' l-artikolu 48 et seq tal-Kapitolo 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

5. Titferminna u tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti u kull komunjoni ta' proprieta ezistenti bejn il-kontendenti, u tordna li l-oggetti mobbli u immobbli hekk appartnenti komummunament lill-kontendenti jigu maqsuma f'zewg porzjonijiet komposti kif jigi ordnat u stabbilit minn dina l-Onorabbli Qorti in vista, inter alia, tal-pretensjonijiet parafernali tal-konvenut likwidati hekk kif

mitlub aktar l'isfel fdan l-att, tad-dati ta' l-akkwist tad-diversi oggetti formanti l-istess komunjoni u tad-data stabilita minn dina l-Onorabbi Qorti bhala d-data meta l-istess attrici għandha tkun ikkonsidrata li minnha kienet hatja tal-fida, liema porzjonijiet illi jigu assenjati wahda lill-attrici u l-ohra lill-istess konvenut, billi okkorrendo ghall-finijiet ta' dina t-talba jigi nominat perit biex jagħmel il-likwidazzjoni mitluba, jipproponu pjan ta' divizjoni, nutar biex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirraprezenta lill-eventwali kontumacja fuq l-istess att.

6. Tikkundanna lill-attrici tikkonsenja lill-konvneut l-beni kollha partikolari ossija parafernali tieghu li jinsabu fil-pussess tagħha jew altrimenti huma goduti minnha.

7. Tillikwida l-pretensjoni parafemali tal-konvenut kontra l-komunjoni ta' l-akkwisti u tordna lill-attrici thallas is-somom hekk kif likwidati anke billi ghall-fini ta' dina t-talba l-krediti tal-konvenut hekk eventwalment likwidati jigu inkorporati fl-iskema tad-divizjoni tal-gid komuni tal-kontendenti.

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuta rikonvenzjonanti.

Rat ir-rispota guramentata tal-attrici għat-talbiet rikonvenzjonali li permezz tagħha ecceppti is-segwenti:-

1. Illi l-ewwel talba kif kontenuta fil-kontro-talba għandha tigi milqugħha in kwantu għat-talba għal-separazzjoni u michuda in kwantu ghall-attribuzzjoni ta' htija għas-separazzjoni lir-rikorrenti rikonvenuta.

2. Illi t-tieni talba kif kontenuta fil-kontro-talba għandha tigi michuda stante illi hija qatt ma rrendiet ruhha hatja ta' komportament li skond il-ligi jwassal għal-dekadiment mid-dritt ta' manteniment.

3. Illi t-tielet talba għandha tigi michuda in kwantu għat-talba li l-kura u l-kustodja tal-minuri stante illi huwa fl-ahjar interess tal-minuri għandhom jigu fdati f'idejn l-attrici rikonvenzjonata u in kwantu għat-talba ta' l-access taht-supervizjoni stante illi m'hemm l-ebda raguni għalfejn l-

Kopja Informali ta' Sentenza

attrici rikonvenzjonta għandha tara lil bintha taht supervizjoni.

4. Illi t-tielet talba għandha tigi michuda stante li l-htija tas-separazzjoni hija unikament tal-konvenut.

5. Illi l-hames talba tal-kontro-talba għandha tigi milqugħha in kwantu ghall-likwidazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti u michuda in kwantu ghall-iffissar ta' data minn meta l-attrici għandha tigi kkonsidrata hatja tal-firda u dana stante illi r-rikkorrenti rikonvenzjonata ma rrrenditx ruhha hatja tal-firda.

6. Illi s-sitt talba għandha tigi michuda peress illi l-attrici rikonvezjonata m'għandha l-ebda beni appartenenti lill-konvenut fil-pussess tagħha.

7. Illi s-seba' talba għandha tigi michuda stante illi l-konvenut m'għandu l-ebda krediti parafernali kontra l-komunjoni ta' l-akkwisti.

8. L-attrici rikonvezjonata m'għandha l-ebda oggezzjoni għat-tmien talba.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut rikonvenjent.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici rikonvenzjonata.

Rat li fl-udjenza tat-22 ta' Marzu 2013 il-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza prevja skambju ta' noti ta' osservazzjonijiet.

Rat in-nota ta' sottomissionijiet tal-konvenut tal-25 ta' April 2013.

Rat in-nota ta' sottomissionijiet tal-konvenut.²

Rat l-atti kollha.

² Fol. 190

Konsiderazzjonijiet.

Illi fl-udjenza tal-14 ta' Frar 2013 il-partijiet informaw lill-Qorti illi kienu lahou ftehim pero' xorta talbu li s-separazzjoni personali ta' bejn il-partijiet tigi pronunzjata permezz ta' sentenza gudizzjarja minflok permezz tal-pubblikazzjoni ta' kuntratt ta' separazzjoni konsenswali u dan ghal ragunijiet referibbli ghas-sitwazzjoni finanzjarja tal-partijiet.

Fl-udjenza tat-22 ta' Marzu 2013 il-partijiet ipprezentaw nota kongunta bit-termini li dwarhom kien hemm qbil u b'indikazzjoni dwar il-punti ta' divergenza li I-partijiet baqghu ma lahou ftehim dwarhom u ghalhekk talbu sentenza li tinkorpora sew decizjoni fir-rigward tal-ftehim, sew decizjoni fir-rigward ta' dak li dwaru m'hemmx qbil.

Permezz tan-nota konguntiva³ I-partijiet iddikjaraw illi m'hemm l-ebda assi formanti I-komunjoni tal-akkwisti x'jigu divizi. Ghaldaqstant filwaqt li I-Qorti ser ixxolji I-komunjoni tal-akkwisti ezistenti ta' bejn il-partijiet ser tiddikjara illi b'hemmx assi x'jigu likwidati.

Fil-rigward tal-kura u kustodja tal-minuri, hemm qbil bejn il-partijiet illi din għandha tigi affidata lill-konvenut filwaqt li I-attrici tezercita access supervizzjonat mill-Agenzija Appogg a favur il-minuri skond il-modalita' li minn zmien għal zmien tigi stabbilita mill-Agenzija Appogg b'konsultazzjoni mal-attrici. Il-Qorti ser tipprovd dwar il-konsegwenzi jekk I-attrici tonqos milli tezercita I-access lilha akkordat mingħajr ma tagħti pre-avviz.

Hemm qbil ukoll illi I-attrici ma thallasx lill-attur xi forma ta' manteniment ghall-minuri.

Filwaqt li hemm qbil li d-dħul tal-konvenut huwa wieħed minimu, hija kontestata I-pretensjoni tal-attrici ghall-manteniment għaliha u għalhekk huwa mehtieg li dan I-aspett tal-vertenza jigi trattat u deciz.

³ Fol. 189

Ikkonsidrat;

Jirrizulta illi d-dhul tal-konvenut huwa ta' cirka tlett mitt ewro (€300) kull gimaghtejn. Jispjega s-sitwazzjoni finanzjarja tieghu bhala li jaqlaghha u jiekolha anke ghaliex il-htigijiet kollha tal-minuri jiehu hsieb kollox hu. Ma jirrizultax xi dhul għandha l-attrici pero' mill-verbal tal-udjenza tal-4 ta' Marzu 2010⁴ jirrizulta illi l-attrici kienet għadha kemm giet rilaxxjata mill-isptar Monte Carmeli u li ma kelliex impieg. Dan l-istat ta' fatt kien wassal lill-Qorti sabiex tidderiegi lill-Agenzija Appogg tikkonduci s-supervizzjoni waqt l-access tal-minuri mingħajr hlas.

Fic-cirkostanzi, tenut kont tal-fatt tad-dhul minimu li għandu l-konvenut, tenut kont ukoll tal-fatt illi l-konvenut qed jiehu hsieb wahdu ghall-htigijiet kollha tal-minuri, il-Qorti tikkonkludi illi l-konvenut m'għandux mezzi biex ikun jista' wkoll imantni lill-attrici.

Dwar ir-responsabbilta' għat-qtissir taz-zwieg ta' bejn il-partijiet, il-Qorti ezaminat il-provi migħuba miz-zewg partijiet u hi tal-fehma illi għat-qtissir taz-zwieg ikkontribwew it-tnejn li huma. Tenut kont illi l-partijiet iddikjaraw li m'hemmex assi tal-komunjoni x'jigu divizi mhux il-kaz li jigu applikati is-sanzjonijiet kontemplati fl-artikoli 48, 51 u 54 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Decide.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti taqta' u tiddeciedi din il-kawza, sew it-talbiet attrici kif ukolli it-talbiet rikonvenzjonali billi:-

1. Tippronunzja l-fida personali bejn il-partijiet u tiddikjara li z-zewg partijiet ikkontribwew għat-qtissir taz-zwieg tagħhom.
2. Takkorda l-kura u kustodja tal-minuri E f'idejn il-konvenut D C b'dan illi tirrisjedi mieghu filwaqt li l-attrici

⁴ Fol. 144

Kopja Informali ta' Sentenza

jkollha dritt ta' access supervizzjonat mill-Agenzija Appogg bil-mod illi l-istess Agenzija tistabbilixxi minn zmien ghal zmien b'konsultazzjoni mal-partijiet. Il-Qorti tordna illi f'kaz li l-attrici tonqos ghal darbtejn f'temp ta' sitt xhur milli tattendi ghall-access minghajr ebda raguni valida, l-access jigi sospiz u l-kaz għandu jigi riferut ghall-konsiderazzjoni tal-Qorti.

3. Tiddikjara illi z-zewg partijiet iddekkadew mid-dritt illi jitkolbu manteniment mingħand xulxin.
 4. Tichad it-talbiet tal-partijiet sabiex jigu applikati fil-konfront ta' xulxin id-disposizzjonijiet tal-artikoli 48 et seq. tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
 5. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet u tastjeni milli tillikwida l-istess in kwantu z-zewg partijiet iddikajraw illi l-ebda assi ma hemm li jappartjenu l-komunjoni tal-akkwisti.
 6. Tawtorizza lill-attrici tabita fid-dar matrimonjali ad eskluzzjoni tal-konvenut.
 7. Tawtorizza lill-attrici tirriverti għal kunjom xbubitha.
 8. Tichad it-talbiet rikonvenzjonali tal-konvenut sabiex l-attrici tigi kkundannata tirritorna xi effetti parafernali in kwantu ma jirrizultaw xejn fl-atti fir-rigward.
 9. Tordna li din is-sentenza tigi annotata fir-Registru Pubbliku, senjatament fl-att taz-zwieg tal-partijiet.
- Bl-ispejjez bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----